

Saksbehandler: Jan Håvard Frøyland

Kommunedirektør/rådmann: Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
112/23	Formannskapet	06.11.2023
100/23	Kommunestyret	20.11.2023

Budsjettoppfølging drift og investering 2. tertial

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Forslag til vedtak drift:

1. Karmøy kommunestyre tar vedlagte budsjettoppfølging drift per 2. tertial til orientering.
2. I bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 (1A) gjøres følgende endringer:

Avskrivninger endres med 4 729 000 kroner

Motpost avskrivninger endres med -4 729 000 kroner.

I sum bevilgninger drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 (1B) gjøres følgende endringer:

Rammen for tjenesteområde 1 Administrasjon økes med 1 162 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 2 Barnehage reduseres med -2 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 3 Skole reduseres med -1 723 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 4 Kultur reduseres med -141 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 5 Idrett økes med 615 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 7 Helse reduseres med -7 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 8 Omsorg økes med 1 256 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 11 Forvaltning økes med 17 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 12 Nærmiljø økes med 233 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 13 Bolig reduseres med -512 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 14 Næring reduseres med -60 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 15 Samferdsel økes med 565 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 16 Brann og ulykkesvern reduseres med -54 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 17 VAR økes med 3 380 000 kroner.

Motpost avskrivninger i tjenesteområdene endres med -4 729 000 kroner.

2. Kommunestyret bevilger 880 000 kroner til avsetning tap på kundefordringer etter revisors anbefaling.

I bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 (1A) gjøres følgende endringer:

Bruk av disposisjonsfond økes med -880 000 kroner.

I sum bevilgninger drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 (1B) gjøres følgende endringer:

Rammen for tjenesteområde 18 Økonomi økes med 880 000 kroner.

Forslag til vedtak investering:

1. Kommunedirektørens budsjettoppfølging investering per 2. tertial 2023 tas til orientering.
2. Kommunestyret godkjenner foreslåtte budsjettendringer i henhold til kolonnen forslag til budsjettendring i bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 første ledd (2A), spesifisering av sum investeringsutgifter i bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 andre ledd (2B).
3. Investeringsprosjekt avsluttes i henhold til tabell 1. Investeringsprosjekt som avsluttes.
4. Kommunestyret godkjenner revidert låneopptak for 2023, som følge av endringer i forbindelse med budsjettoppfølging investering 2. tertial 2023.

Låneopptak 2023	
Til finansiering av startlån	130 000 000
Til finansiering av øvrige investeringer	305 506 000
- herav selvskostinvesteringer	305 506 000
Sum låneopptak	435 506 000

Tabell 1. Investeringsprosjekt som avsluttes

Investeringsprosjekt som avsluttes	Total budsjettramme	Akkumulert regnskap	Budsjett 2023	Regnskap 2023	Budsjettavvik
Solcellepanel formålsbygg - pilot	1 800 000	2 416 395	-242 000	374 778	-616 778
Etablering av scene og oppgradering av tilhørende uterom, Kopervik	3 050 000	3 529 264	1 577 000	1 818 826	-241 826
Avfallsdunker	34 000 000	33 505 680	1 096 000	1 201 841	-105 841
				Sum budsjettavvik	-964 445

Vedtak som innstilling fra Formannskapet - 06.11.2023 - 112/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Forslag til vedtak drift:

1. Karmøy kommunestyre tar vedlagte budsjettoppfølging drift per 2. tertial til orientering.
2. I bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 (1A) gjøres følgende endringer:

Avskrivninger endres med 4 729 000 kroner

Motpost avskrivninger endres med -4 729 000 kroner.

I sum bevilgninger drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 (1B) gjøres følgende endringer:

Rammen for tjenesteområde 1 Administrasjon økes med 1 162 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 2 Barnehage reduseres med -2 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 3 Skole reduseres med -1 723 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 4 Kultur reduseres med -141 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 5 Idrett økes med 615 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 7 Helse reduseres med -7 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 8 Omsorg økes med 1 256 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 11 Forvaltning økes med 17 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 12 Nærmiljø økes med 233 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 13 Bolig reduseres med -512 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 14 Næring reduseres med -60 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 15 Samferdsel økes med 565 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 16 Brann og ulykkesvern reduseres med -54 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 17 VAR økes med 3 380 000 kroner.

Motpost avskrivninger i tjenesteområdene endres med -4 729 000 kroner.

2. Kommunestyret bevilger 880 000 kroner til avsetning tap på kundefordringer etter revisors anbefaling.

I bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 (1A) gjøres følgende endringer:

Bruk av disposisjonsfond økes med -880 000 kroner.

I sum bevilgninger drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 (1B) gjøres følgende endringer: Rammen for tjenesteområde 18 Økonomi økes med 880 000 kroner.

Forslag til vedtak investering:

1. Kommunedirektørens budsjettoppfølgning investering per 2. tertial 2023 tas til orientering.
2. Kommunestyret godkjenner foreslåtte budsjettendringer i henhold til kolonnen forslag til budsjettendring i bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 første ledd (2A), spesifisering av sum investeringsutgifter i bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 andre ledd (2B).
3. Investeringsprosjekt avsluttes i henhold til tabell 1. Investeringsprosjekt som avsluttes.
4. Kommunestyret godkjenner revidert låneopptak for 2023, som følge av endringer i forbindelse med budsjettoppfølgning investering 2. tertial 2023.

Låneopptak 2023	
Til finansiering av startlån	130 000 000
Til finansiering av øvrige investeringer	305 506 000
- herav selvkostinvesteringer	305 506 000
Sum låneopptak	435 506 000

Tabell 1. Investeringsprosjekt som avsluttes

Investeringsprosjekt som avsluttes	Total budsjettamme	Akkumulert regnskap	Budsjett 2023	Regnskap 2023	Budsjettavvik
Solcellepanel formålsbygg - pilot	1 800 000	2 416 395	-242 000	374 778	-616 778
Etablering av scene og oppgradering av tilhørende uterom, Kopervik	3 050 000	3 529 264	1 577 000	1 818 826	-241 826
Avfallsdunker	34 000 000	33 505 680	1 096 000	1 201 841	-105 841
				Sum budsjettavvik	-964 445

Formannskapet 06.11.2023:

Behandling:

Innstilling enstemmig vedtatt.

FSK- 112/23 Vedtak:

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Forslag til vedtak drift:

1. Karmøy kommunestyre tar vedlagte budsjettoppfølgning drift per 2. tertial til orientering.
2. I bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 (1A) gjøres følgende endringer:

Avskrivninger endres med 4 729 000 kroner

Motpost avskrivninger endres med -4 729 000 kroner.

I sum bevilgninger drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 (1B) gjøres følgende endringer: Rammen for tjenesteområde 1 Administrasjon økes med 1 162 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 2 Barnehage reduseres med -2 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 3 Skole reduseres med -1 723 000 kroner.
 Rammen for tjenesteområde 4 Kultur reduseres med -141 000 kroner.
 Rammen for tjenesteområde 5 Idrett økes med 615 000 kroner.
 Rammen for tjenesteområde 7 Helse reduseres med -7 000 kroner.
 Rammen for tjenesteområde 8 Omsorg økes med 1 256 000 kroner.
 Rammen for tjenesteområde 11 Forvaltning økes med 17 000 kroner.
 Rammen for tjenesteområde 12 Nærmiljø økes med 233 000 kroner.
 Rammen for tjenesteområde 13 Bolig reduseres med -512 000 kroner.
 Rammen for tjenesteområde 14 Næring reduseres med -60 000 kroner.
 Rammen for tjenesteområde 15 Samferdsel økes med 565 000 kroner.
 Rammen for tjenesteområde 16 Brann og ulykkesvern reduseres med -54 000 kroner.
 Rammen for tjenesteområde 17 VAR økes med 3 380 000 kroner.
 Motpost avskrivninger i tjenesteområdene endres med -4 729 000 kroner.

2. Kommunestyret bevilger 880 000 kroner til avsetning tap på kundefordringer etter revisors anbefaling.

I bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 (1A) gjøres følgende endringer:

Bruk av disposisjonsfond økes med -880 000 kroner.

I sum bevilgninger drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 (1B) gjøres følgende endringer:

Rammen for tjenesteområde 18 Økonomi økes med 880 000 kroner.

Forslag til vedtak investering:

1. Kommunedirektørens budsjettoppfølgning investering per 2. tertial 2023 tas til orientering.
2. Kommunestyret godkjenner foreslåtte budsjettendringer i henhold til kolonnen forslag til budsjettendring i bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 første ledd (2A), spesifisering av sum investeringsutgifter i bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 andre ledd (2B).
3. Investeringsprosjekt avsluttes i henhold til tabell 1. Investeringsprosjekt som avsluttes.
4. Kommunestyret godkjenner revidert låneopptak for 2023, som følge av endringer i forbindelse med budsjettoppfølgning investering 2. tertial 2023.

Låneopptak 2023	
Til finansiering av startlån	130 000 000
Til finansiering av øvrige investeringer	305 506 000
- herav selvkostinvesteringer	305 506 000
Sum låneopptak	435 506 000

Tabell 1. Investeringsprosjekt som avsluttes

Investeringsprosjekt som avsluttes	Total budsjettramme	Akkumulert regnskap	Budsjett 2023	Regnskap 2023	Budsjettavvik
Solcellepanel formålsbygg - pilot	1 800 000	2 416 395	-242 000	374 778	-616 778
Etablering av scene og oppgradering av tilhørende uterom, Kopervik	3 050 000	3 529 264	1 577 000	1 818 826	-241 826
Avfallsdunker	34 000 000	33 505 680	1 096 000	1 201 841	-105 841
				Sum budsjettavvik	-964 445

Kommunestyret 20.11.2023:

Behandling:

Innstilling enstemmig vedtatt.

KST- 100/23 Vedtak:

Forslag til vedtak drift:

1. Karmøy kommunestyre tar vedlagte budsjettoppfølgning drift per 2. tertial til orientering.
2. I bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 (1A) gjøres følgende endringer:

Avskrivninger endres med 4 729 000 kroner

Motpost avskrivninger endres med -4 729 000 kroner.

I sum bevilgninger drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 (1B) gjøres følgende endringer:

Rammen for tjenesteområde 1 Administrasjon økes med 1 162 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 2 Barnehage reduseres med -2 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 3 Skole reduseres med -1 723 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 4 Kultur reduseres med -141 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 5 Idrett økes med 615 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 7 Helse reduseres med -7 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 8 Omsorg økes med 1 256 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 11 Forvaltning økes med 17 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 12 Nærmiljø økes med 233 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 13 Bolig reduseres med -512 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 14 Næring reduseres med -60 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 15 Samferdsel økes med 565 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 16 Brann og ulykkesvern reduseres med -54 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 17 VAR økes med 3 380 000 kroner.

Motpost avskrivninger i tjenesteområdene endres med -4 729 000 kroner.

2. Kommunestyret bevilger 880 000 kroner til avsetning tap på kundefordringer etter revisors anbefaling.

I bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 (1A) gjøres følgende endringer:

Bruk av disposisjonsfond økes med -880 000 kroner.

I sum bevilgninger drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 (1B) gjøres følgende endringer:

Rammen for tjenesteområde 18 Økonomi økes med 880 000 kroner.

Forslag til vedtak investering:

1. Kommunedirektørens budsjettoppfølgning investering per 2. tertial 2023 tas til orientering.
2. Kommunestyret godkjenner foreslåtte budsjettendringer i henhold til kolonnen forslag til budsjettendring i bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 første ledd (2A), spesifisering av sum investeringsutgifter i bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 andre ledd (2B).
3. Investeringsprosjekt avsluttes i henhold til tabell 1. Investeringsprosjekt som avsluttes.
4. Kommunestyret godkjenner revidert låneopptak for 2023, som følge av endringer i forbindelse med budsjettoppfølgning investering 2. tertial 2023.

Låneopptak 2023	
Til finansiering av startlån	130 000 000
Til finansiering av øvrige investeringer	305 506 000
- herav selvkostinvesteringer	305 506 000
Sum låneopptak	435 506 000

Tabell 1. Investeringsprosjekt som avsluttes

Investeringsprosjekt som avsluttes	Total budsjettramme	Akkumulert regnskap	Budsjett 2023	Regnskap 2023	Budsjettavvik
Solcellepanel formålsbygg - pilot	1 800 000	2 416 395	-242 000	374 778	-616 778
Etablering av scene og oppgradering av tilhørende uterom, Kopervik	3 050 000	3 529 264	1 577 000	1 818 826	-241 826
Avfallsdunker	34 000 000	33 505 680	1 096 000	1 201 841	-105 841
				Sum budsjettavvik	-964 445

Saksutredning

Saksutredning drift

Basert på budsjettoppfølging drift per 2. tertial, er det en negativ prognose for driftsbudsjettet på minus 58,5 mill. Kroner. Med denne prognosen og før endringer i avsetning/bruk av fond, vil kommunen kunne få et negativt netto resultat på -1,0 % for 2023.

Totaloversikt økonomi drift

Beløp i 1000

	Budsjett hiå.	Regnskap hiå.	Avvik hiå.	Budsjett 2023	Prognose inkl. tiltak	Avvik etter tiltak
Sentrale inntekter	-1 890 053	-1 904 041	13 989	-2 886 000	-2 929 800	43 800
Netto finansutgifter og inntekter	-115 907	-141 561	25 654	6 300	-23 200	29 500
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	-25 957	-11 480	-14 477	40 727	40 727	0
Til disposisjon	-2 031 916	-2 057 082	25 166	-2 838 973	-2 912 273	73 300
Administrasjon	117 424	111 432	5 992	196 472	192 886	3 586
Barnehage	341 647	370 516	-28 868	449 990	490 190	-40 200
Skole	447 052	427 589	19 463	774 724	764 624	10 100
Kultur	42 548	40 135	2 413	66 279	66 079	200
Idrett	16 394	19 221	-2 827	31 969	31 469	500
Livssyn	21 645	21 210	435	31 986	31 986	0
Helse	97 853	96 407	1 446	156 815	174 415	-17 600
Omsorg	740 834	807 172	-66 338	1 100 149	1 200 049	-99 900
Sosial	99 845	98 044	1 801	174 888	166 788	8 100
Barnevern	78 398	76 965	1 432	124 602	126 202	-1 600
Forvaltning	6 650	4 930	1 721	12 303	14 103	-1 800
Nærmiljø	12 867	5 716	7 150	31 512	30 812	700
Bolig	-2 669	133	-2 802	7 176	14 832	-7 656
Næring	20 503	9 009	11 494	26 735	21 935	4 800
Samferdsel	21 702	21 279	423	49 465	50 565	-1 100
Brann og ulykkesvern	49 680	49 642	38	48 881	49 081	-200
VAR	-71 872	-85 994	14 123	-54 241	-57 841	3 600
Økonomi	-136 743	-87 225	-49 518	-390 732	-397 432	6 700
Sum disponering	1 903 757	1 986 180	-82 423	2 838 973	2 970 743	-131 770
Merforbruk -/mindreforbruk +	-128 159	-70 902	-57 257	0	58 470	-58 470

Oppjustert skatteanslag i statsbudsjettet

Ut i fra oppjusterte skatteanslag i forbindelse med statsbudsjett 2024 anslås Karmøy kommune sine frie inntekter til å bli 38 mill. kroner høyere enn revidert budsjettet 2023. Skatteanslagene for 2023 er fortsatt usikre. Mer sikre anslag får vi først i månedskifte november/desember.

Forventet negativt avvik i tjenesteproduksjonen

For tjenesteproduksjonen viser prognosen et negativt avvik på -132 mill. kroner. Dette er en forbedring av prognosen på 5 mill. kroner i forhold til rapportering per juli. Hovedårsaken til forbedringen er i hovedsak at merforbruket innen helse er redusert med 7,0 mill. kroner. De største utfordringene ligger innen tjenesteområdene barnehage, helse og omsorg. Det som drar kostnadene ned sammenlignet med budsjettet er energikostnadene.

Hovedpunktene i tjenesteproduksjonen er som følger:

- Utfordringene innen barnehage er de samme som i fjor, men i større omfang med en negativ prognose på -40,2 mill. kroner. Økningen fra forrige prognose på 2,1 mill. kroner, er økning i antall barn som startet opp i barnehagene i august. Flere barn i barnehagene enn forutsatt er årsaken til et merforbruk på -27,0 mill. kroner. Antall barn som har særskilte behov er på nivå med fjoråret, og det forventes et negativt avvik på -5,7 mill. kroner. Merkostnader knyttet til barn med barnehageplass i annen kommune enn bostedskommune estimeres til 8,0 mill. kroner.
- En krevende rekrutteringssituasjonen av leger inne tjenesteområdet helse, fører til økt bruk av innleide vikarer. Samlet viser prognosen for tjenesteområdet et merforbruk på - 17,6 mill. kroner. Forbedringen i prognosen fra rapportering per juli, skyldes at flere av legestillingene er besatt og dermed mindre bruk av innleie.
- Fortsatt sterk vekst i vedtak om brukerstyrt personlig assistanse (BPA), økt bruk av overtid og bruk av flere vakt-timer enn budsjettrammen gir, bidrar til en negativ prognose innen tjenesteområdet omsorg på -99,9 mill. kroner.
- På andre områder er avvikene mindre eller positive. Tjenesteområdet bolig viser negative årsprognose på -7,7 mill. kroner. Avviket er særlig knyttet til poster som kommunale avgifter, vedlikehold og husleie.
- Det som drar mest i positiv retning på tjenesteområdene er lavere energipris enn budsjettet. Totalt viser den foreløpige prognosen for energikostnadene et positivt avvik på 27,5 mill. kroner.

Hovedbildet er likt med tidligere signalene om et betydelig kostnadspress på flere områder i tjenesteproduksjonen der dette opprettholdes for noen og forsterkes andre.

Forslag til budsjettendringer

Avskrivninger:

Avskrivningene som regnskapsføres i 2023 er basert på bokførte anleggsmidler per 31.12.2022. I 2022 ble gjennomførte investeringer historisk høye med flere store prosjekter som ble ferdigstilt og aktivert for avskrivning i regnskapet. Dette bidrar til at avskrivningene blir 4,729 mill. kroner høyere enn opprinnelig budsjettet på 133,310 mill. kroner. Avskrivninger har ingen netto effekt i kommuneregnskapet, men inngår i netto driftsutgifter per tjenesteområde og påvirker derfor ulike deler av de vedtatte budsjettskjemaene. Dersom dette ikke rettes opp, vil det gi urimelige avvik per tjenesteområde.

Avsetning tap på kundefordringer:

I årsoppgjørsmøtet fra kommunen sin revisor står det:

“Kundefordringer beløper seg til 99,6 mill. kr. per 31.12.2022. Det er ikke foretatt avsetning for tap. Kundefordringer som er eldre enn 540 dager beløper seg til 4,4 mill. kr. Basert på fordringsmassen og størrelsen på eldre poster bør det vurderes å avsette for tap på krav.”

Basert på revisors anbefaling foreslår kommunedirektøren å avsette 880 000 kroner til tap på fordringer som finansieres ved bruk av disposisjonsfond. Dette utgjør 20 prosent av kundefordringene eldre enn 540 dager og er på nivå med det kommunen fører som tap årlig.

Kommunedirektørens konklusjon drift

Rapporteringen per august bekrefter utviklingen fra rapporteringene tidligere i år om et høyere kostnadsnivå enn hva budsjettet gir rom for. Selv med økte anslag for skatt- og rammeinntekter i statsbudsjettet og positive avvik på netto finansposter, er det ikke nok til å dekke opp for et betydelig kostnadspress på flere områder i tjenesteproduksjonen. Dette tyder på at kommunen vil få et lavere resultat enn budsjettet hvis ikke den nasjonale skatteinngangen blir vesentlig bedre enn lagt til grunn i de nye anslagene i statsbudsjettet. Det ingen signaler om en vesentlig bedre

nasjonal skatteinngang tilsvarende den som kom på slutten av fjoråret. Tiltak må iverksettes for å endre styringsfarten kommunen har på kostnadene i tjenesteproduksjonen, slik at forbruket henger sammen med rammene og at kommunen sin investeringsevne opprettholdes. Kommunedirektøren vurderer fortløpende frysing av budsjettposter og ledige stillingshjemler ved behov, jf. fullmakt i budsjettvedtakets punkt 10. Det arbeides videre med å tilpasse utgiftsnivået og utrede tiltak for å holde vedtatte rammer i årsbudsjettet og videre i økonomiplanen.

Saksutredning investering

Kommunedirektøren viser til vedtatt økonomireglement investering, hvor det fremkommer at det skal rapporteres på investeringene til formannskap og kommunestyret tertialvis (1, 2, og 3 tertial). Rapporteringen skal fokusere på vesentlig styringsinformasjon som fremdrift, økonomi, kvalitet og risiko.

I tertialrapporten foreslår kommunedirektøren endringer i forhold til årets budsjett eller i forhold til prosjektets totale budsjetttramme. Det skilles mellom årsavhengige budsjettjusteringer og budsjettjusteringer knyttet til prosjektets vedtatte totalramme. Årsavhengige budsjettjusteringer er i hovedsak en teknisk øvelse for å ivareta krav til et realistisk årsbudsjett og er knyttet til periodisering av budsjettet innenfor prosjektets vedtatte totale budsjetttramme. Vesentlige endringer knyttet til prosjektets totale budsjetttramme fremmes som egne budsjettsaker uavhengig av tertialrapporteringen. Mindre, mer tekniske endringer av total budsjetttramme kan foreslås i forbindelse med tertialrapporteringen.

Hovedbildet knyttet til kommunens investeringsportefølje per 2. tertial 2023

Kommunen har per 2. tertial 2023 i overkant av 90 aktive investeringsprosjekt, med et samlet årsbudsjett (sum investeringsutgifter) på over 760 mill. kroner. Per 2. tertial ligger påløpte investeringsutgifter på 317 mill. kroner. Per 2. tertial 2022 var realisert investeringsnivå i kommunen på 357 mill. kroner.

Realisert investeringsnivå så langt i 2023 er litt under nivået i fjor, men høyere enn årene før. Dette skyldes at flere av de store prosjektene i porteføljen nå er i gjennomføringsfasen. Dette gjelder blant annet MO-senter og administrasjonslokaler og at det i tillegg er i 2023 god fremdrift på flere av underprosjektene knyttet til hovedplan vann og hovedplan avløp. Investeringsbudsjett 2023 består av opprinnelig budsjett 2023, samt ubrukte budsjettmidler fra 2022 som er rebudsjettert i 2023.

Årsavhengig budsjettjustering

Budsjettert investeringsnivå har vært stigende de siste årene. Gjennomføringsevnen har i samme periode ikke vært like høy som gjennomføringsviljen. Dette har medført et budsjettmessig etterslep, som igjen medfører et betydelig investeringsbudsjett inneværende år. Realisert investeringsnivå de siste årene har ligget på i underkant av 500 mill. kroner, mens det i 2022 var rekordhøyt på over 630 mill. kroner. Tross god gjennomføring så langt i 2023 er det dessverre ikke realistisk at all planlagt aktivitet i år lar seg realisere. Basert på oppdaterte prognoser i forhold til fremdrift og periodisering av budsjett foreslår rådmannen en årsavhengig budsjettjustering på 81,9 mill. kroner. Foreslått budsjettjustering er kommentert per prosjekt i prosjektrapporten «Status investeringer». Årsakene til at budsjettmessig fremdrift ikke blir som planlagt og budsjettert er mange. Noen prosjekt har forsinket fremdrift og ferdigstillelse i forhold til tidligere plan, og avsatte budsjettmidler må flyttes ut av den grunn. Andre prosjekt opprettholder planlagt ferdigstillelse mens periodisering av budsjettet viser seg å avvike fra oppdatert betalingsplan.

Prosjekt hvor det skal erverves grunn trekker ofte ut i tid fordi forhandlingsperioden blir lengre enn håpet på. Komplekse prosjekt har gjerne en lang avklaringsprosess før selve planleggingen av bygging kan tas tak i. I tillegg er det en knapphet i forhold til interne ressurser på flere fagfelt. I tider med høykonjunktur er det vanskeligere for kommunen å rekruttere og beholde kvalifisert arbeidskraft.

Prosjekt som avsluttes

Budsjettmessig endring knyttet til mer- og mindreforbruk ved avslutning av prosjektene ivaretas i rådmannens samlede forslag til budsjettjustering. Prosjektene avsluttes med et samlet merforbruk på 964 445 kroner.

Investeringsprosjekt som avsluttes	Total budsjetttramme	Akkumulert regnskap	Budsjett 2023	Regnskap 2023	Budsjettavvik
Solcellepanel formålsbygg - pilot	1 800 000	2 416 395	-242 000	374 778	-616 778
Etablering av scene og oppgradering av tilhørende uterom, Kopervik	3 050 000	3 529 264	1 577 000	1 818 826	-241 826
Avfallsdunker	34 000 000	33 505 680	1 096 000	1 201 841	-105 841
				Sum budsjettavvik	-964 445

MO senter og administrasjonslokaler

Prosjektet skal dekke behov for en samlokalisering av flere av tjenestene innen ROP (rus og psykiatri) og økt behov for administrative kontorlokaler i nær tilknytning til rådhuset.

Oppstart på byggeplass var i februar 2023, med planlagt ferdigstillelse innen året.

Det er i vedtatt budsjetttramme for prosjektet tatt høyde for 2,2 mill. kroner i investeringstilskudd fra Husbanken knyttet til dagaktivitetssenter for ROP tjenesten. Søknad er behandlet i Husbanken og det er gitt tilsagn om investeringstilskudd på 5,327 mill. kroner. Dette er en økning på 3,127 mill. kroner i forhold til det som var lagt til grunn i budsjettet. Det var underveis i søkeprosessen god dialog med Husbanken i forhold til deres retningslinjer for utforming og hva som kunne legges til grunn av utgifter ved søknad om tilskudd. Dette medfører at prosjektet kunne øke arealdelen til dagsenteret og bytte ut den gamle heisen, som ikke var en del av det opprinnelige omfanget.

Ny gjenvinningsstasjon Borgaredalen

Investeringsprosjektet innebærer bygging av ny gjenvinningsstasjon i Borgaredalen miljøpark. Stasjonen skal gi en bedre kundeopplevelse, og svare på renovasjonstrategiens tre hovedmål om kraftig forbedring av miljøaspektet, det skal være enkelt å sortere rett, og kostnadseffektive løsninger.

Kommunestyret vedtok i sak 80/23 Gjenvinningsstasjonen Borgaredalen - konseptvalg å øke budsjettrammen slik at prosjektet kan realiseres som prosjektert. Det er forventet snarlig oppstart på byggeplass.

Kjøp av boliger til flyktninger

Dette er et nytt prosjekt vedtatt av kommunestyret 22. mai 2023, sak 47/23 Kjøp av boliger til flyktninger ved bruk av integreringstilskudd. Det er igangsatt en kartlegging av hvilke type boliger som skal prioriteres innenfor vedtatt budsjett, og startet opp en kartlegging av hvilke boliger som er tilgjengelige i markedet. I etterkant av rapporteringen per 2. tertial er det nå anskaffet to boliger med overtakelse i november 2023, for totalt i overkant av 4 mill. kroner. Det arbeides videre med å finne flere egnede boliger.

Låneopptak 2023

Med bakgrunn i oppdaterte prognoser per 2. tertial 2023 foreslår kommunedirektøren budsjettendringer knyttet til investeringsutgifter på 73 903 000 kroner.

Foreslåtte budsjettendringer medfører et redusert finansieringsbehov i 2023. Bruk av lån reduseres med 24 697 000 kroner, bruk av ubundet investeringsfond reduseres og med 42 405 200. Låneopptak for 2023 blir da:

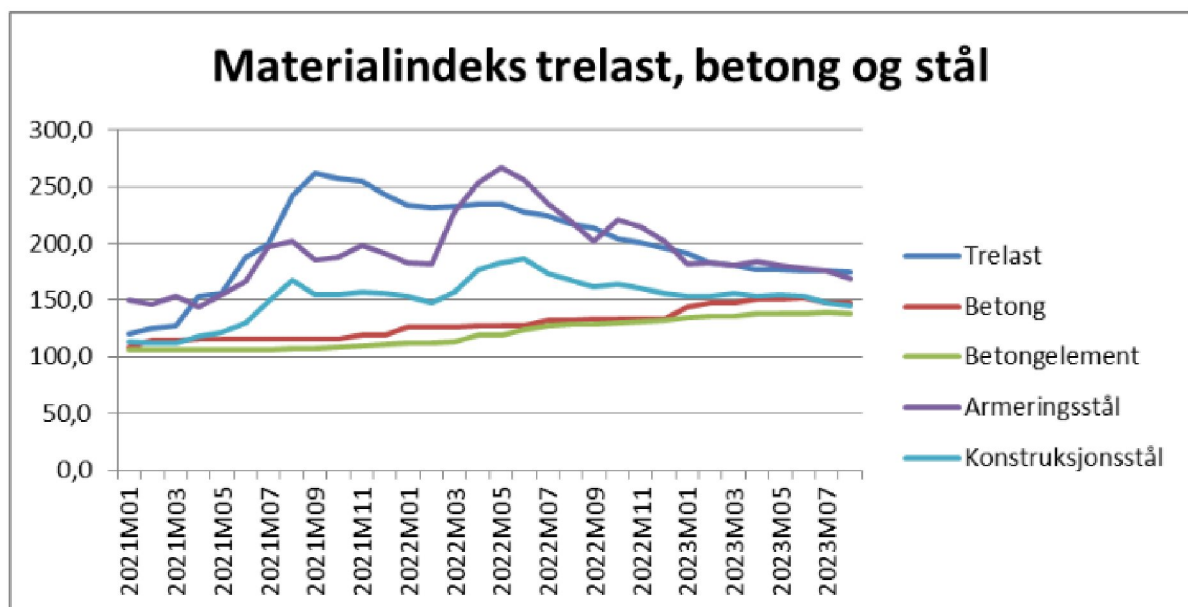
Låneopptak 2023	
Til finansiering av startlån	130 000 000
Til finansiering av øvrige investeringer	305 506 000
- herav selvkostinvesteringer	305 506 000
Sum låneopptak	435 506 000

Sterk prisvekst og lange leveringstider

Den faktiske prisveksten de siste årene har vært høyere enn der som før har vært normalt grunnet stor uro globalt. Dette medfører økt risiko for at flere av kommunens investeringsprosjekt er underfinansiert. Kostnadsreducerende tiltak i forhold til omfang, innhold, materialvalg og liknende må vurderes for det enkelte prosjekt. I tillegg er det lange leveringstider på flere typer varer, som kan medføre forsinket fremdrift i pågående prosjekt.

Innsatsfaktorer som hyppig brukes i kommunens investeringer er trelast, betong, armeringsstål og konstruksjonsstål. I henhold til grafen under viser indeksprisutvikling for perioden april 2021 – august 2023 for disse byggematerialer en veldig volatil prisvekst fram til begynnelsen av 2023. Veksten flater deretter noe ut, og for noen av indeksene er det en nedgang hittil i år.

Flere av kommunens pågående investeringsprosjekt har helt eller delvis inngått fastpriskontrakt med entreprenør. Med så sterk variasjon i prisutvikling de siste årene og usikre tider, vil det nå kunne bli vanskeligere å enes om fastpriskontrakter. Det vil derfor være naturlig at det for kommunens kommende utlysninger i større grad legges opp til indeksregulerte kontrakter.

Grunnlagsdataene er hentet fra Statistisk Sentralbyrås statistikkbank (08657 – Byggekostnadsindeks for boliger) Materialindeks for trelast, betong og stål (2015=100), etter statistikkvariabel, materialtype og måned.

Byggekostnadsindeks for veganlegg viser også en historisk prisøkning. Materialkostnadene gikk opp med 12,3 % fra utgangen av 2021 til utgangen 2022, men videre viser det en nedgang på -0,2

% hittil i år 2023. Prisveksten har stor påvirkning på mange av kommunens investeringsprosjekt. Spesielt gjelder dette prosjekter innenfor veg, vann og avløp. Vesentlige endringer knyttet til prosjektets totale budsjetttramme fremmes som egne budsjettsaker, eller i forbindelse med neste års handlingsprogram.

Vedlegg:

Budsjettoppfølging 2. tertial 2023 vedlegg